

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Основи бізнес-аналізу

Шифр та назва спеціальності

073-Менеджмент

Інститут

Навчально-науковий інститут Економіки,
менеджменту та міжнародного бізнесу

Освітня програма

Міжнародний бізнес
Менеджмент організацій і адміністрування
Проектний менеджмент

Кафедра

Менеджменту (204)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Вибіркова

Семестр

6

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Угрімова Ірина Володимирівна

Iryna.Uhrimova@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту
НТУ "ХПІ"

Досвід роботи – 20 років. Автор понад 80 наукових та навчально-методичних праць.

Провідний лектор з дисциплін: «Основи менеджменту», «Основи бізнес-аналізу», «Оцінка бізнесу», «Антикризове управління», "Управлінський та податковий облік".

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](https://web.kpi.kharkov.ua/mto/about/staff/ugrimova-2/)

<https://web.kpi.kharkov.ua/mto/about/staff/ugrimova-2/>

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна орієнтована на освоєння певних знань із забезпечення економічної та аналітичної підготовки студентів, надання їм необхідних теоретичних знань і практичних навичок здійснення системного оцінювання результативності господарської діяльності підприємства; виявлення позитивних чи негативних впливових факторів.

Мета та цілі дисципліни

Набуття у студентів знань та практичних навичок з оцінки фінансово-господарської діяльності та підприємства.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Індивідуальне завдання (контрольна робота). Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
СК01. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
СК02. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Результати навчання

ПР04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ПР05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
ПР06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 24 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних курсів: «Економічна теорія. Мікроекономіка», «Основи підприємництва», «Макроекономіка», «Основи менеджменту», «Теорія організації», «Фінанси підприємств», «Економіка підприємства».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться в інтерактивній формі з використанням мультимедійних технологій. Практичні заняття проводяться з використанням проектного підходу та зосереджуються на використанні сучасних інформаційних технологій. Навчальні матеріали доступні студентам через Teams.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Лекція 1: Основи бізнес-аналізу та його складові.

Значення та основи БА. Мета і завдання курсу. Складові зовнішнього та внутрішнього аналізу. Основні інструменти зовнішнього та внутрішнього аналізу.

Лекція 2: Інформаційне та аналітичне забезпечення аналізу.

Система інформації, її джерела та канали надходження. Аналітична інформація, її джерела. Суб'єкти і об'єкти аналізу.

Лекція 3: Місце та роль аналізу господарської діяльності підприємства

Предмет, мета і завдання аналізу господарської діяльності підприємства. Види і основні принципи аналізу господарської діяльності.

Лекція 4: Методичне забезпечення аналізу господарської діяльності підприємства

Методи економічного аналізу діяльності підприємства.

Лекція 5: Аналітичне забезпечення аналізу

Фінансова звітність підприємства. Баланс, його основні складові. Звіт про фінансові результати, основні складові. Взаємозв'язок балансу і звіту про дохід. Горизонтальний і вертикальний аналіз звітності.

Лекція 6: Показники майнового стану та ділової активності підприємства

Показники майнового стану підприємства. Показники ділової активності організації. Аналіз ефективності використання основних і оборотних коштів.

Лекція 7: Показники рентабельності діяльності підприємства

Система оцінки рентабельності підприємства. Методи розрахунку та застосування показників. Показники оцінювання: ROTA, ROA, ROE, ROIC, ROCE, RONA і т.і. Ефект фінансового важеля.

Лекція 8: Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства

Поняття ліквідності та система коефіцієнтів. Коефіцієнти платоспроможності.

Лекція 9: Оцінка фінансової стійкості підприємства

Структура доходів і витрат підприємства. Визначення типу фінансової стійкості підприємства.

Лекція 10: Аналіз виробництва і реалізації продукції

Показники, що характеризують організаційно-технічний рівень виробництва. Оперативний аналіз виконання плану реалізації продукції. Аналіз якості, асортименту і структури продукції.

Лекція 11: Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами

Аналіз структури персоналу. Аналіз руху робочої сили і використання робочого часу. Аналіз продуктивності праці.

Лекція 12: Економічна діагностика підприємства

Сутність та класифікація економічної діагностики. Інструментарій економічної діагностики. Система прогнозування банкрутства. Моделі діагностики фінансового стану суб'єкту господарювання.

Теми практичних занять

Заняття 1:

Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища.

Заняття 2:

Система інформації та документарне оформлення результатів аналізу.

Заняття 3:

Методики та методи аналізу господарської діяльності.

Заняття 4:

Інструментарій економічної діагностики.

Заняття 5:

Оцінка забезпеченості підприємства. Аналіз власного та позикового капіталу підприємства.

Заняття 6:

Оцінка ділової активності підприємства.

Заняття 7:

Показники рентабельності діяльності підприємства.

Заняття 8:

Методика оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства.

Заняття 9:

Визначення типу фінансової стійкості підприємства.

Заняття 10:

Оцінка операційної/виробничої діяльності підприємства.

Заняття 11:

Аналіз кадрового складу підприємства.

Заняття 12:

Система прогнозування вірогідності настання банкрутства підприємства.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні заняття не передбачені планом.

Самостійна робота

Курс передбачає вивчення додаткових матеріалів за темами лекцій.

Даним курсом передбачено виконання індивідуального завдання (контрольної роботи) з елементами практичного розв'язання завдань, пов'язаних з оцінкою фінансового стану підприємства, що здійснюється на прикладі конкретної діючої організації. Результат індивідуальної роботи має бути представлено у письмовому вигляді, відповідно оформленого

звіту, згідно дотримання загальних вимог щодо оформлення робіт такого типу, та змістовно відповідно методичних вказівок до виконання ІДЗ з дисципліни "Основи бізнес-аналізу". ІДЗ (контрольна робота) є самостійною роботою студента, що спрямована на повне розкриття тем дисципліни через практичне виконання завдання, при умові необхідного керівництва і консультування викладачем. Складовою ІДЗ з даної дисципліни для студентів є написання та захист контрольної роботи, яка містить в собі повний аналіз фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання, з урахуванням впливу на нього зовнішнього та внутрішнього середовища. ІДЗ по змісту містить в собі вступ, основну частину, передбачає наявність плану, посилання на опрацьовані джерела інформації (літературу і нормативно-правові акти), а також, при необхідності та бажанні автора, наявність додатків у вигляді таблиць, витягів з текстів законів та нормативно-правових актів тощо. Обсяг роботи має бути 20-30 сторінок тексту, без врахування плану, списку використаних джерел інформації та можливих додатків до нього. Текст повинен бути виконано в письмовій формі українською мовою без орфографічних, стилістичних, мовних і технічних помилок, який є набраним на комп'ютері. Технічні вимоги до оформлення письмової роботи: папір – А 4 (210 x 297 мм); сторінка книжна; поля: верхнє – 2,0 см, ліве – 2,5 см, нижнє – 2,0 см, праве – 1,0 см; шрифт – Times New Roman, розмір 14; відстань між рядками – 1,5. Усі сторінки роботи мають бути пронумеровані. Роботу треба вчасно (у встановлені строки) надати викладачу. Студентам надаються додаткові матеріали (презентації, посилання на джерела інформації) для самостійного вивчення тем та здійснення аналізу.

Література та навчальні матеріали

Нормативні джерела:

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
4. Про внесення змін до Закону України —Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 05.10.2017 р. № 2164-VIII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19#Text>
5. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258 – VIII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
6. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII (зі змінами і доповненнями). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
7. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. № 73 і зареєстровано Міністерством юстиції України 28 лютого 2013 р. за № 336/22868 (із змінами та доповненнями). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 „Спрощена фінансова звітність»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 25 лютого 2000 р. № 96 39 (із змінами та доповненнями). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>
9. Порядок проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту, реалізація якого передбачається на умовах фінансової самоокупності, а також визначення виду забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, обслуговування якої здійснюватиметься за рахунок коштів бенефіціара. Наказ Міністерства фінансів України від 14.07.2016 № 616. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1095-16#Text>
10. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Затв. наказом Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 року № 433. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>
11. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: Затв. наказом Міністерства економіки України від 19 січня 2006 року № 14 (у редакції наказу Міністерства економіки України від

26.10.2010 № 1361 v1361665-10). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06#Text>

Наукові джерела:

11. Адлер О. О. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. [для студентів ВНЗ екон. фах. спрямування] / О. О. Адлер, О. Й. Лесько ; М-во освіти і науки України, Вінниц. нац. техн. ун-т. Вінниця : ВНТУ, 2019. 114 с.
12. Аналіз господарської діяльності : практикум / Г. І. Кіндрацька, А. Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". 2-ге вид., доопрац. і допов. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 155 с.
13. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит : навч. посіб. / Є.М. Романів, С.В. Приймак, С.М. Гончарук та ін., Львів, ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 772 с.
14. Економічний аналіз : навч. посіб. / Черниш С.С. Вид-во: [Центр учбової літератури](#). 2019. 256 с.
15. David, B Grant, Alexander, Trautrimis & Chee, Yew Wong: Sustainable logistics and supply chain management: principles and practices for sustainable operations and management (Vol. 1, pp. 255). 2017, New York.
16. Міщук Г. Ю. Економічний аналіз : навч. посіб. / Г. Ю. Міщук, Т. М. Джигар, О. О. Шишкіна ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2017. 155 с.
17. Савицька О.М. Ефективність діяльності та управління підприємством: особливості використання теорії, методології та результативності аналітичних досліджень. Науковий журнал "Ефективна економіка", 2019. Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/57.pdf
18. Потенціал і розвиток бізнесу: навч. посіб. / За ред. О.М. Полінкевич, Л.В. Шостак. – Луцьк : Вежа-Друк, 2019. – 592 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8090/1/PRB_Veza_2019.pdf.
19. [SWOT-аналіз: елементи, матриця, як робити з прикладами | Weblium](#)
20. Сидорова А. В., Біленко Д. В., Буркіна Н. В. Бізнес-аналітика: навчально-методичний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2019. – 104 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/105/1/79_%D0%9D%D0%9C%D0%9F_%D0%91%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81-%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf
21. Угрімова І.В. Методичні вказівки до виконання розрахункового індивідуального завдання з курсу «Основи бізнес-аналізу» для студентів спеціальності 073 "Менеджмент" освітня програма «Менеджмент організацій та адміністрування», Харків: НТУ "ХПІ", 2022. 43 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/caeca96a-210a-4bcb-acf1-615450084c98/content>
22. Управління бізнес-процесами: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко. – Електронні текстові дані (1 файл: 13,1 мб). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 79 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/47939/1/BPM_Kotsko.pdf.
23. Ярова В.В., Велиєва В.О. Теорія економічного аналізу: навч. посібник. 2021. 115 с. Інформаційні ресурси:
24. <http://www.rada.gov.ua> - Верховна Рада України. <http://www.kmu.gov.ua/> - веб-сайт Кабінету Міністрів України. <http://www.minfin.gov.ua> - Міністерство фінансів України.
25. <http://www.nssmc.gov.ua> - Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.
26. <http://www.ukrstat.gov.ua> - Державна служба статистики України.
27. <http://www.dkrs.gov.ua/kgu/uk/index> - веб-сайт Державної аудиторської служби України.
28. <http://sfs.gov.ua/> - веб-сайт Державної фіскальної служби України.
29. <http://www.liga.net> - Ліга БізнесІнформ.
30. <http://www.nau.kiev.ua> - Нормативні акти України.
31. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3> – Бібліотеки в Україні.
32. <http://www.nbu.gov.ua>. – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського
33. <http://www.nbu.gov.ua/portal/libukr.html> – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкове оцінювання у вигляді заліку (20%) та поточного оцінювання (20%).
20% залік: питання або тестування,
80% поточне оцінювання:
20% оцінювання виконаних завдань на практичних заняттях; презентації у невеликих групах,
10% присутність та активна участь на лекційних заняттях,
50% виконання контрольної роботи.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/?page_id=208

Погодження

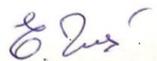
Силабус погоджено

28.08.2024 р.

Завідувач кафедри
Олена ПРОХОРЕНКО

28.08.2024 р.

Гаранти ОП
Олена ЧАЙКОВА

28.08.2024 р.

Олена ЛІНЬКОВА

28.08.2024 р.

Петро ФОЩІЙ